

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

**ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістра
(назва рівня вищої освіти)

спеціальність/напрямок 262 Правоохоронна діяльність
(шифр і назва спеціалізації)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Правоохоронна діяльність
(назва)

(шифр за ОПП НПП 2.1.3.2)

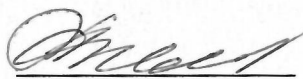
2018 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Кондратенко В. М.**, кандидат юридичних наук,
доцент, доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету
історії та права

«30» серпня 2018 року, протокол № 1

Голова Вченої ради факультету

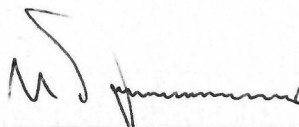

(підпис)

Філоретова Л.М.
(прізвище, ініціали)

Програму схвалено на засіданні кафедри галузевого права та правоохоронної
діяльності

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Гриценко В.Г.
(прізвище, ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 262 Правоохоронна діяльність.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні положення кваліфікації різних видів проступків, ефективне застосування знань для правильної й своєчасної оцінки вчиненого суспільно шкідливого посягання, яке містить формальні ознаки адміністративного правопорушення, співвіднесення такого діяння з конкретною нормою адміністративного права та у юридичному закріпленні відповідного висновку.

Міждисциплінарні зв'язки. Базою для засвоєння основних положень курсу «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень» є знання отримані студентами після вивчення таких дисциплін, як: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Митне право», «Кримінальне право України».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **розділів**:

1. Розділ 1.
2. Розділ 2.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень» є формування у здобувачів знань про основні положення кваліфікації різних видів проступків, навичок і вмінь ефективного застосування знань для правильної й своєчасної оцінки вчиненого суспільно шкідливого посягання, яке містить формальні ознаки адміністративного правопорушення, вірного співвіднесення такого діяння з конкретною нормою адміністративного права та у юридичному закріпленні відповідного висновку.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень» є:

- ознайомлення здобувачів із навчальною дисципліною «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень», її завданнями, законодавчими та процесуальними положеннями щодо кваліфікації проступків;
- формування знань зі встановлення і процесуального закріплення тотожності юридично значущих ознак конкретного посягання ознакам делікту, передбаченого адміністративним законодавством;
- навчання грамотного формулювання необхідних питань з оцінки суб'єктами адміністративно-правової кваліфікації юридичного факту, який містить формальні ознаки адміністративного делікту;
- вироблення знань про види і передумови кваліфікації адміністративних правопорушень;
- ознайомлення з організацією і методикою проведення всебічного, повного та об'єктивного встановлення всіх фактичних обставин справи, точного й достовірного визначення юридичного значення фактичних обставин вчинених протиправних дій та особистості порушника;

- ознайомлення з практичним досвідом роботи вітчизняних суб'єктів адміністративно-правової кваліфікації.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у магістра мають бути сформовані такі **компетентності**:

- уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

- здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;

- здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, вживати заходи для їхнього усунення;

- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань кваліфікації проступків;

- здатність здійснювати наукові дослідження щодо структури та кваліфікації адміністративних правопорушень;

- спроможність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їхнього виконання, вміння взяти на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань;

- уміння оптимізувати методи й засоби забезпечення публічної безпеки і публічного порядку;

- здатність аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час оцінки вчиненого суспільно шкідливого посягання, яке містить формальні ознаки адміністративного правопорушення;

- спроможність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, громадськістю з питань запобігання та протидії вчиненню адміністративних правопорушень;

- уміння обирати критерії, форми і характер контролю адекватно об'єкту і цілям контролю.

Студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- розуміння адміністративно-правових процесів і явищ на основі інформації, отриманої з різних джерел, формулювання та висловлювання обґрунтованих суджень;

- вміння дискутувати на адміністративно-правові теми, висловлювати власні позиції;

- мати активну громадянську позицію, виявляти та адекватно реагувати на факти порушення чинного адміністративного законодавства;

- вміння проводити науково-правові дослідження з проблематики адміністративної відповідальності;

- дотримання академічної доброчесності;

- вміти здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;

- вміння демонструвати власне обґрунтоване бачення шляхів розв'язання проблеми;

- володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять;
- збирати та опрацьовувати інформацію з різних джерел;
- активно використовувати інформаційні технології та бази даних у правничій діяльності;
- дотримання професійних стандартів, професійної етики, у т. ч. щодо нерозголошення конфіденційної інформації;
- усвідомлення необхідності у самовдосконаленні, систематичному підвищенні професійного рівня;
- вміння розробляти документи адміністративно-правового характеру з дотриманням вимог, процесуальних строків;
- здатність ефективно працювати в команді за узгодженим планом, оцінювати та коригувати його, своєчасно та якісно виконувати доручення, виявляти ініціативу;
- організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність;
- уміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми права в професійній діяльності;
- розуміння особливостей правового регулювання в адміністративному праві України;
- уміти використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в конкретних сферах правоохоронної діяльності;
- уміти аналізувати умови й причини вчинення адміністративних правопорушень, визначати шляхи їхнього усунення;
- вміння збирати документи, інші матеріали для вирішення правової проблеми, працювати з матеріалами справи, аналізувати їх, робити виписки, копії, обирати адекватні форми та засоби захисту конституційних прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб;
- навички з підготовки актів застосування права відповідно до правового висновку у різних правових ситуаціях, складання заяв, скарг, процесуальних та інших документів адміністративно-правового характеру.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120** годин **4** кредит ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ 1

Тема 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Предмет, завдання курсу «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень». Поняття, особливості та підстави адміністративної відповідальності. Завдання адміністративної відповідальності.

Законодавча регламентація механізму застосування адміністративної відповідальності. Основні ознаки адміністративної відповідальності. Місце адміністративної відповідальності в системі юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності.

Альтернативи адміністративної відповідальності. Обставини що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).

Тема 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ТА ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Поняття адміністративного стягнення. Основні та додаткові адміністративні стягнення. Загальні правила накладення стягнення за проступок. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення. Обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність за правопорушення. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох правопорушень.

Обчислення строків адміністративного стягнення. Строки накладення адміністративного стягнення. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню.

Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду. Забезпечення законності при застосуванні примусових заходів впливу за адміністративні правопорушення.

Тема 3. ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ

Поняття спеціальних суб'єктів та їхні види, у т.ч. неповнолітні, військовослужбовці, батьки, посадові особи, державні службовці, іноземці, депутати та інші спеціальні суб'єкти.

Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх. Особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців, працівників поліції та інших посадових осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.

Особливості адміністративної відповідальності батьків або осіб, які їх замінюють; адміністративної відповідальності іноземних громадян.

Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб, державних службовців, народних депутатів та депутатів місцевих рад. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Тема 4. ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ОКРЕМІ ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Юридична характеристика адміністративних проступків, що посягають на відносини у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин.

Загальна характеристика та види правопорушень на транспорті. Загальна характеристика та види правопорушень, що посягають на публічний порядок і публічну безпеку.

Загальна характеристика та види правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління. Особливості провадження у справах про окремі види адміністративних правопорушень.

Загальні правила застосування адміністративних стягнень за вчинення окремих видів адміністративних правопорушень.

Розділ 2

Тема 5. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ЮРИДИЧНИЙ СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Поняття адміністративного проступку як різновиду правопорушення і як підстави настання адміністративної відповідальності. Його відмежування від інших протиправних проявів. Законодавче визначення адміністративного правопорушення (проступку) та його загальноправові ознаки. Поняття юридичного складу адміністративного проступку та його елементи.

Об'єкт проступку. Загальний, родовий, видовий та безпосередній об'єкти таких правопорушень. Предмет проступку та його зв'язок з об'єктом.

Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони. Характеристика протиправного діяння. Місце, час, спосіб, шкідливі наслідки та інші факультативні ознаки об'єктивної сторони. Види складів адміністративних проступків.

Суб'єкт адміністративного проступку. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти адміністративних правопорушень.

Суб'єктивна сторона адміністративного проступку та її ознаки. Вчинення проступку через необережність. Вчинення адміністративного проступку зумисне. Мета та мотиви як факультативні ознаки суб'єктивної сторони.

Система адміністративних проступків. Структура і зміст Особливої частини розділу II Кодексу про адміністративні правопорушення.

Тема 6. ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПРОСТУПКІВ ТА ІНШИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Розмежування адміністративних проступків та злочинів за об'єктом. Відмінності між адміністративними проступками та злочинами за об'єктивною стороною. Особливості розмежування адміністративних проступків та злочинів за суб'єктом. Відмінності між адміністративними проступками та злочинами за суб'єктивною стороною.

Дискусійні аспекти розмежування адміністративних проступків та інших проступків (дисциплінарних проступків та цивільно-правових деліктів: теорія та практика. Юридичні підстави розмежування.

Розмежування адміністративних проступків та інших проступків за об'єктом.

Відмінності між адміністративними проступками та іншими проступками за об'єктивною стороною. Особливості розмежування адміністративних проступків та інших проступків за суб'єктом. Відмінності між адміністративними проступками та іншими проступками за суб'єктивною стороною.

Тема 7. ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У ТЕОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Наукові підходи до теорії кваліфікації. Адміністративно-правова кваліфікація як різновид правової кваліфікації. Методологія дослідження проблем кваліфікації.

Види адміністративно-правової кваліфікації. Особливості кваліфікації правопорушень як складова загальної адміністративно-правової кваліфікації. Співвідношення адміністративно-правової кваліфікації з суміжними правовими категоріями.

З'ясування змісту поняття кваліфікації адміністративних правопорушень. Наукові підходи до визначення поняття кваліфікації адміністративних правопорушень. Поняття кваліфікації адміністративного делікту: логічні підстави визначення, формулювання дефініції.

Ознаки кваліфікації адміністративних правопорушень. Проблеми класифікації кваліфікації адміністративних правопорушень. Види кваліфікації. Взаємозв'язок кваліфікації проступків та адміністративної відповідальності.

Тема 8. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення. Поняття процесуальної стадії в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.

Порушення справи про адміністративне правопорушення.

Складання протоколу уповноваженою на те посадовою особою. Права та обов'язки осіб, котрі беруть участь у провадженні.

Винисення та види постанови про притягнення до адміністративної відповідальності.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р.
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.
3. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 р.
4. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р.

5. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 р.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р.
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р.
8. Конституція України від 28 червня 1996 р.
9. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р.
11. Кримінальний кодекс України від 1 квітня 2001 р.
12. Митний кодекс України від 14 серпня 2012 р.
13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. Відомості Верховної Ради України від 05.07.2013. 2013 р. № 27, стор. 1438, стаття 282.
14. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 52. Ст. 455.
15. Про адміністративні послуги: Закон України від 6.09.2012 р. Відомості Верховної Ради України від 09.08.2013. 2013. № 32. Ст. 409.
16. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. Урядовий кур'єр. 2001. 17 січня.
17. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. Урядовий кур'єр від 20.07.2016. № 134.
18. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014. Урядовий кур'єр від 13.08.2014. № 146.
19. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. Урядовий кур'єр від 25.01.2017. № 14.
20. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013. № 1. Ст. 1.
21. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. Відомості Верховної Ради. 2001. № 1. Ст. 65.
22. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 4 березня 1998 р. Офіційний вісник України. 1998. № 13. Ст. 481.
23. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 р. Відомості Верховної Ради України від 04.07.2003. № 27. Ст. 208.
24. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016. № 4, Ст. 43.
25. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30 червня 1999 р. Офіційний вісник України. 1999. № 31. Ст. 1587.
26. Про дипломатичну службу: Закон України від 20 вересня 2001 р. Відомості Верховної Ради. 2002. № 5. Ст. 29.
27. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 48. Ст. 483.

28. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст.314.
29. Про запобігання корупції: закон України від 14 жовтня 2014 року. Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014. № 49. Ст. 2056.
30. Про звернення громадян: Закон України від 12.10.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст.256.
31. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 20 травня 1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
32. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20–21. Ст. 190.
33. Про Національну поліцію: Закон України від 09.10.2015. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.
34. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011. Відомості Верховної Ради України від 25.11.2011. № 47. Ст. 532.
35. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012. № 19-20. Ст. 179.
36. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Відомості Верховної Ради України від 16.01.2015. № 2-3. Ст. 12.
37. Про службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382.
38. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року. Урядовий кур'єр. 2001. 4 липня.
39. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016. Урядовий кур'єр від 31.08.2016. № 162.
40. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. ст.385.

Література:

1. Адміністративне право України: підруч. / [Галунько В.В., Олефір В.І., Гридасов Ю.В., Іванищук А.А., Короед С.О.] Херсон: ХМД, 2013. Т.1: Загальне адміністративне право. Академічний курс. 393 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. / Т.О. Коломоєць. К.: Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.; у2 т. / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). К.: Юридична думка, 2004. Т. 1. Загальна частина. 584 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галунько В. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с
5. Бочарова Н. В. Право Європейського Союзу. Частина 1: навч. посіб. Дн.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2014. 232 с.
6. Загальне адміністративне право: підруч. [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І.С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.

7. Зразки протоколів про адміністративні правопорушення, складання яких підвідомче Національній поліції : практич. посіб. / Т. П. Мінка, Р. В. Миронюк, В.А. Глуховець та ін. Х. : Право, 2016. 180 с.

8. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2008. 256 с.

9. Курс адміністративного права України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко. К.: Юрінком Інтер, 2012. 808 с.

10. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : навч. посібник. К.: Атіка, 2008. 624 с.

11. Коллер Ю.С, Собакарь А.О. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія. К.: «МП Леся», 2015. 204 с.

12. Адміністративно-юрисдикційна діяльність міліції громадської безпеки: навч. посібник; за заг. ред. С.М. Алфьорова; Дніпропетр. держ.ун-т внутр. справ. Х.: Право, 2014. 304 с.

Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання – усні та письмові опитування, проведення контрольних робіт, виконання тестових завдань, написання рефератів.